

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Voorstel van wet
tot wijziging van de Wet algemeen pensioenfonds

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het wetsvoorstel voor de Wet algemeen pensioenfonds aan te passen;
Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Indien het bij koninklijke boodschap van 18 december 2014 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds) (Kamerstukken 34 117) tot wet wordt verheven, wordt die wet als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel D, wordt in artikel 28, derde lid, "Bij een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds in geval van een fusie als bedoeld in artikel 123, eerste lid, tweede volzin, of bij een algemeen pensioenfonds" vervangen door: Bij een algemeen pensioenfonds.

B

In artikel I, onderdeel K, wordt in het opschrift van artikel 112a "werkkapitaal" vervangen door: weerstandsvermogen.

C

In artikel I, onderdeel R, wordt artikel 123 als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervallen de tweede en de vierde zin.
2. In het vierde lid vervalt "bij een algemeen pensioenfonds".

D

In artikel I, onderdeel S, wordt "Indien een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds door een fusie als bedoeld in artikel 123, eerste lid, tweede volzin, of een algemeen pensioenfonds afgescheiden vermogens" vervangen door: Indien een algemeen pensioenfonds afgescheiden vermogens.

ARTIKEL II

Indien het bij koninklijke boodschap van 18 december 2014 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Pensioenwet en enige andere wetten in verband met de invoering van een algemeen pensioenfonds (Wet algemeen pensioenfonds) (Kamerstukken 34 117) tot wet is of wordt verheven en artikel I, onderdeel R, van die wet in werking treedt, treedt deze wet op hetzelfde tijdstip in werking, zo nodig onder toepassing van artikel 12 van de Wet raadgevend referendum.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Inleiding

Op 18 juni 2015 heeft de Tweede Kamer bij de stemming over het wetsvoorstel algemeen pensioenfonds het amendement Lodders/Vermeij¹ aangenomen. Dit amendement maakt het mogelijk dat er bij een fusie van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen gescheiden vermogens worden aangehouden (ringfencing).

De regering heeft destijds aangegeven het doel van het amendement sympathiek te vinden omdat ook kleine verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen tot schaalvergroting willen komen, maar tegelijkertijd mogelijke risico's te zien voor de juridische houdbaarheid van de verplichtstelling². Daarom is over de inhoud van het amendement het oordeel van de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Raad) gevraagd om inzicht te krijgen in de omvang van de risico's voor de juridische houdbaarheid van de verplichtstelling. De voorlichting van de Raad is op 6 oktober 2015 aan de Tweede en Eerste Kamer gestuurd³.

Voorlichting Raad van State over het amendement

De Raad concludeert dat het toestaan van ringfencing voor bedrijfstakpensioenfondsen grote gevolgen heeft voor het Nederlandse pensioenstelsel. Daarom acht de Raad het passend de vraag of ringfencing voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen toegestaan zou moeten worden, te bezien in samenhang met de mogelijke wijzigingen van het stelsel van aanvullende pensioenen naar aanleiding van de bredere pensioendiscussie.

Ter onderbouwing van zijn standpunt wijst de Raad er ten eerste op dat het amendement gevolgen heeft voor de marktordening: het leidt tot verstoring van het evenwicht in de concurrentieverhoudingen tussen verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen en verzekeraars. Terwijl met het verbod op ringfencing juist werd beoogd evenwichtige concurrentieverhoudingen tussen pensioenfondsen en verzekeraars te waarborgen. Ten tweede geeft de Raad aan dat het amendement niet zonder risico is voor de houdbaarheid van de verplichtstelling in het licht van de Europese mededingingsregels. Dit omdat het amendement de koppeling tussen verplichtstelling en solidariteit zoals die thans in het pensioenstelsel bestaat, verstoort. Ten derde noemt de Raad het amendement onvolledig, omdat waarborgen en flankerende maatregelen ontbreken om ringfencing op een verantwoorde manier te kunnen laten plaatsvinden.

Doel novelle

De regering onderschrijft de conclusies van de Raad. Met deze novelle beoogt de regering enkel om de mogelijkheid om afgescheiden vermogens aan te houden bij een fusie van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen uit het wetsvoorstel algemeen pensioenfonds te halen. Met deze novelle brengt de regering het wetsvoorstel op dit punt terug in haar oorspronkelijke staat. De regering is van mening dat er voldoende alternatieven blijven voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen om tot schaalvergroting te komen.

¹ Kamerstukken II 2014/15, 34 117, nr. 17.

² Kamerstukken II 2014/15, 34 117, nr. 35.

³ Kamerstukken II 2015/16, 34 117, nr. 37 en 38.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdelen A, C en D

In deze onderdelen zijn de wijzigingen die door het amendement zijn aangebracht ongedaan gemaakt.

Artikel I, onderdeel B

In dit onderdeel wordt het opschrift van artikel 112a redactioneel aangepast.

Artikel II

Deze novelle treedt in werking op hetzelfde tijdstip als de Wet algemeen pensioenfonds. In artikel IV van het wetsvoorstel voor de Wet algemeen pensioenfonds⁴ is geregeld dat artikel 12 van de Wet raadgevend referendum kan worden toegepast en dat de inwerkingtreding van de Wet algemeen pensioenfonds dus kan liggen binnen 8 weken na mededeling in de Staatscourant dat de wet referendabel is. Omdat de novelle op hetzelfde tijdstip in werking treedt is in artikel II geregeld dat ook voor de novelle artikel 12 van de Wet raadgevend referendum kan worden toegepast. In het inwerkingtreedingsbesluit van de Wet algemeen pensioenfonds zal dit worden geregeld.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

⁴ Kamerstukken I 2014/15, 34 117, nr. A